

چکیده رساله:

تعیین عوامل مرتبط با مهاجرت بیماران جهت بهره مندی از خدمات بستری بیمارستانی
(کاربرد مدل های جاذبه و لاجیت، مورد استان کرمان)

مقدمه:

مهاجرت بیماران در معنای جابجایی فرد بیمار از محل زندگی خود به محلی غیر از آن برای دریافت خدمات درمانی است که در نتیجه آزادی بیمار برای انتخاب محل دریافت خدمات و گاهی توصیه پزشک رخ می دهد و این امر همواره نقش مهمی در معادلات مالی موسسات ارائه دهنده خدمات درمانی داشته است.

در ایران با اجرایی شدن طرح پزشک خانواده که به معنی استقرار کامل نظام ارجاع سیستم بهداشتی و درمانی است، مسئله جابجایی بیماران بین مناطق و عوامل موثر بر این جابجایی ها اهمیت بیشتری خواهد داشت.

هدف:

این پژوهش بدنبال مطالعه مهاجرت بیماران و عوامل مرتبط با آن در گروه های مختلف بیماری با استفاده از دو مدل اقتصادسنجی لاجیت و جاذبه بوده تا ضمن فراهم آوری اطلاعات ارزشمند در این زمینه و جلب توجه سیاستگذاران به این موضوع، کاربرد مدل اقتصادسنجی جاذبه در مورد جابجایی بیماران در بخش بهداشت و درمان ایران را بررسی نماید.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر با دو روش اقتصادسنجی لاجیت و جاذبه انجام گرفته است. برای استفاده از مدل لاجیت ابتدا یک حالت کمی به متغیر وابسته مورد نظر داده شده است.

پس از جمع آوری داده های سال ۱۳۹۰ کلیه بیمارستان های دانشگاهی استان کرمان شامل ۱۶ شهرستان این استان، کلیه بیماران بستری بر اساس کدهای ICD10 ثبت شده به عنوان تشخیص نهایی مربوط تقسیم بندی شده اند. منظور از این کار بررسی عوامل مرتبط با مهاجرت بیماران در گروه های مختلف بیماری بوده تا تفاوت احتمالی در عوامل مرتبط بامهاجرت بیماران در گروه های مختلف بررسی شود.

مدل جاذبه معرفی شده به دو شکل مقطعی و پانل تخمین زده شده است. در مدل مقطعی سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفته که با نتایج مدل لاجیت تخمین زده شده در این سال قابل مقایسه باشد و در مدل پانل سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار گرفته اند.

یافته ها:

با افزایش فاصله جغرافیایی بین محل سکونت و محل ارائه خدمات بیمارستانی، افزایش نسبت پزشک عمومی و متخصص به جمعیت شهرستان ها و افزایش تعداد تخت بیمارستانی در شهرستان محل سکونت بیمار، احتمال مهاجرت بیمار کاهش می یابد. داشتن مرز مشترک شهرها با استان های یزد و فارس احتمال مهاجرت بیماران آنها به شهرستان های استان کرمان را کاهش داده است.

نتیجه گیری:

در صورت گردآوری اطلاعات مورد نیاز، براحتی می توان از نتایج مدل جاذبه برای طراحی صحیح سیستم ارجاع نظام سلامت یاری جست.

کلیدواژه ها:

مهاجرت بیماران، بهره مندی از خدمات بهداشتی و درمانی، مدل جاذبه، مدل لاجیت، استان کرمان